

Digital Academic Repositories

Een *Digital Academic Repository* is een elektronisch archief die volgens het *Open Archives Initiative* (OAI) is ontsloten en zo via het internet toegankelijk wordt gemaakt.

Wetenschappelijke bibliotheken zijn op grote schaal bezig met de inrichting van zulke repositories, met de bedoeling wetenschappelijke informatie beter te beheren, duurzaam op te slaan en gratis beschikbaar te stellen.

Het OAI (zie www.openarchives.org) komt erop neer dat de gegevens over een document, de z.g. metadata, zoals titel, auteur, soort document, trefwoorden, volgens een gestandaardiseerd stramien worden opgeslagen. Als de inhoud van de gegevens in de repository aan inhoudelijke criteria voldoen – het moet wel wetenschappelijk zijn, bijvoorbeeld – kan een repository centraal worden aangemeld bij OAI. Zodra die aanmelding een feit is, zal het repository ontsloten worden door zogenaamde *Harvesters* – dat zijn programma's die alle repository's doorzoeken en de gegevens erin ophalen en indexeren. Met de gegevens die een *harvester* oplevert kunnen internetsites worden ontwikkeld waarmee wetenschappelijke informatie kan worden doorzocht. Op deze wijze is er een soort netwerk ontstaan waarin wetenschappelijke informatie wordt gedeeld en effectief kan worden ontsloten. Een voorbeeld van een website waarin toegang wordt geboden tot de wereldwijd beschikbare informatie in repositories is OAIster, van de University of Michigan. Ook 'gewone' searchengines zoals Yahoo en Google gaan ertoe over om deze repositories te indexeren, waardoor het bereik van deze informatie enorm wordt vergroot.

Deze manier van beschikbaarstelling moet overigens niet worden verward met het wetenschappelijk uitgeven. Uitgevers houden zich immers bezig met met de kwalitatieve selectie en redactie van wetenschappelijk werk, dat vervolgens in een zodanige vorm wordt uitgebracht dat het aansluit bij de behoeften van de doelgroep, waarna wordt zorggedragen voor de marketing en distributie (zie ook Het uitgeefmodel voor wetenschappelijke informatie).

In Nederland wordt op dit gebied via SURF samengewerkt met de daarin deelnemende instellingen (alle universiteiten, de KNAW en haar instituten, de KB en NWO) onder de naam DARE. Het idee achter DARE is dat elke wetenschappelijke instelling de komende jaren al haar wetenschappelijke output wil opslaan, toegankelijk maken en waar mogelijk ook beschikbaar stellen.

Terug naar artikel